

Årsredovisning

Vård- och omsorgsnämnden Helår 2023

Datum: 2024-02-09

Dnr: VON/2023:40-1.4.1

Godkänd: Vård- och omsorgsnämnden 2024-02-29, § 32

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ansvarsområde och organisation	4
Ansvarsområde	4
Privata utförare	4
Väsentliga organisationsförändringar.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Verksamhetsrapport.....	6
Hållbarhet	8
Volymutveckling	8
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	10
Samlad bedömning.....	10
Målbedömning resultatmål.....	10
Ekonomisk ställning	15
Driftredovisning	15
Investeringsredovisning	16
Väsentliga personalförhållanden	17
Personalkostnader & personalstyrka.....	17
Medarbetarskap & ledarskap	18
Kompetensförsörjning & kompetensutveckling.....	19
Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö.....	20
Förväntad utveckling	21
Bilaga: Begäran om ombudgetering av investeringsmedel	22
Bilaga: Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR	23
Bilaga: Indikatorer och riktvärden för uppföljning av resultatmålen i Kommunplan 2023-2026	25

Inledning

Årsredovisningen innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat under året. Utfall redovisas gällande både ekonomi (drift- och investeringsredovisning) och verksamhet (resultatmål). Det är vad som beslutats i Kommunplan 2023-2026 och Övergripande plan med budget 2023-2025 som årsredovisningen svarar upp mot.

Vård- och omsorgsnämndens årsredovisning innehåller bland annat en uppföljning av verksamhetsvolym, måluppfyllelse, personal och ekonomi under 2023. Syftet är att ge en bred bild av nämndens verksamheter med utgångspunkt från god ekonomisk hushållning. Syftet är också att ge underlag för kommunens övergripande årsredovisning som fastställs av kommunfullmäktige i mars 2024.

Ansvarsområde och organisation

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) beträffande omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning, samt insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387).

Till vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde hör även ansvar för hälso- och sjukvård i ordinärt boende från 18 år samt ansvar för hälso- och sjukvård i särskilt boende, dagverksamhet och daglig verksamhet. Till vård- och omsorgsnämndens ansvar hör även betalningsansvar enligt lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar även för verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962) för fritt val av utförare inom äldreomsorgens hemtjänst.

I nämndens ansvar ingår myndighetsutövning utifrån ett antal lagar, bland annat av bidrag enligt lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag och prövning av tillstånd till resor enligt lag (1997:736) om färdtjänst och lag (1997:735) om riksfärdtjänst.

Privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden införde 2011 fritt val av utförare enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänst. Den som beviljats hemtjänst kan välja vem som ska utföra insatserna.

Katrineholms kommun har både interna och externa utförare. Alla utförare är godkända av kommunen. Vissa erbjuder enbart serviceinsatser medan övriga erbjuder både service- och omvårdnadsinsatser. De brukare som inte väljer utförare tilldelas kommunen som utförare av hemtjänst. Privata utförare utför i nuläget cirka 21,6 procent av all hemtjänst, en minskning i jämförelse med de senaste åren.

Vård- och omsorgsnämnden har sex externa placeringar enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Vid externa placeringar har kommunen inte kunnat tillgodose brukarens behov i kommunens egen regi. Antalet är oförändrat i jämförelse med föregående år.

Vård- och omsorgsnämnden har tre pågående externa placeringar enligt socialtjänstlagen (SoL). Antalet har minskat från sex placering föregående år. Dessa externa placeringar rör socialpsykiatriens målgrupp. Kommunen har själv inte kunnat tillgodose dess behov inom den egna verksamheten.

Personlig assistansersättning beviljad enligt socialförsäkringsbalken samt personlig assistans enligt LSS utförs både av externa och interna utförare. Den som blir beviljad personlig assistans har inflytande i vem som blir sin personliga assistent samt kan välja vem som ska utföra assistansen. För personlig assistans beviljad enligt LSS utför externa utförare cirka 93,3 procent av assistanstimmarna. För personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken utför externa utförare cirka 83,8 procent av de beviljade assistanstimmarna. En ökning i jämförelse med föregående år.

Väsentliga organisationsförändringar

En viss förändring av hemtjänstens områden genomfördes under årets första månader. Det som tidigare varit område Gjuterigatan har delats upp i områdena City och Öster.

Från början av juni månad är Hälso- och sjukvård ett nytt verksamhetsområde inom vård- och omsorgsförvaltningen. Verksamheterna inom området har tidigare varit en del av verksamhetsområdet förvaltningskontoret. Förändringen görs utifrån att området växer samt för att ge verksamheten bättre möjligheter att driva utvecklingsarbetet med nära vård gentemot både interna och externa parter.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

Boendepianering

Lokalerna för en ny gruppbostad och ny daglig verksamhet i Hämplingen på Fortunagatan färdigställdes i maj, något senare än planerat och har startats upp succesivt under hösten. Eftersom medel i budget fanns för verksamhet hela året innebär förseningen en positiv avvikelse mot budget. Detsamma gäller för det nya boendet inom Socialpsykiatrin, Villagatan, där renoveringen också försenades. I juni kunde boende från Skogsbrynet flytta in och utökning av platser har skett stegvis under hösten.

Under året har projektering samt renovering av Furuliden pågått och renoveringen fortsätter enligt plan fram till sommar/höst 2024. Projektering har under året pågått för Norrgläntans äldreboende och upphandling annonserades i mitten på december och renoveringen har därmed inte kunnat påbörjas under 2023 som var den tidigare planen. Antalet platser inom särskilt boende äldre har under året varit konstant.

Den 28:e september antogs *Revidering av boendepianeringen – prioriteringsordning av renovering av särskilda boenden för äldre*. Revideringen uppdaterar tidsplanen samt tydliggör vilka delar som behöver utredas inför varje renoveringsprojekt. Det har även gjorts förtydligande gällande minimumkrav vad gäller vårdhygien och arbetsmiljö.

Statsbidrag

För 2023 har vård- och omsorgsförvaltningen ansökt om och erhållit statsbidrag för att *främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg*. Vård- och omsorgsförvaltningen har, med stöd av statsbidraget, genomfört en utbildning för kunskapshöjning och implementering av friskfaktorer som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Äldreomsorgslyftet har under 2023 gett möjlighet till kompetensutveckling genom utbildningar till undersköterska, specialistundersköterska och språkbudsutbildare. Det har också genomförts ytterligare kompetensutvecklande insatser genom webbutbildning i personcentrerat bemötande, förflyttningsteknik, handledarutbildning, NEWS och/eller Diabetesutbildning. Under hösten har det även genomförts 1,5 dagars utbildning för all fast omvårdnadspersonal i kommunikation, dokumentation, värdegrund, nära vård, måltiden och hälsan, suicidprevention/psykisk ohälsa och omsorg i livets slutskede. De senare har genomförts via intern kompetens.

Kommunen har rekviderat medel för insatser enligt *överenskommelsen psykisk hälsa och suicidprevention*. För vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter nyttjas medel bland annat till kurser gällande första hjälpen till psykisk hälsa, temamånad för psykisk hälsa och suicidprevention, föreläsning om suicidprevention för kommunens chefer, inspirationsföreläsning om återhämtning från psykisk ohälsa, metodstödjarutbildning i ESL (ett självständigt liv), samt samordning av kommunens insatser för psykisk hälsa och suicidprevention.

Vård- och omsorgsförvaltningen har också rekviderat statsbidrag för år 2023, som syftar till att *stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård*. Bland annat har förvaltningens krisledningsplan reviderats med stöd av kommunledningsförvaltningen.

Nära vård

Under året har det pågått ett fortsatt arbete med att revidera länsövergripande samverkansrutiner inom flera verksamhetsområden med inriktning mot en mer nära vård för patienterna. En ny *överenskommelse om samverkansrutiner vid patientsäkerhetsdialoger inom särskilt boende* antogs den 31 mars. Överenskommelsen reglerar hur primärvården i Sörmland och länets kommuner ska samverka för gemensamma patientsäkerhetsdialoger mellan vårdcentral och särskilt boende (SÄBO). Patientsäkerhetsdialogerna syftar till att främja en personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård för personer som bor på SÄBO. Målet är att de olika aktörerna tillsammans skall kunna identifiera och genomföra verksamhetsförbättringar som kommer patienterna till del. De första dialogerna har kunnat genomföras under 2023 och kommer fortsätta med årligt återkommande dialoger.

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Utvecklingen av det lokala kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet pågår ständigt. Under 2023 har arbetet fortsatt med att utveckla IT-stödet som visualiserar de processer och rutiner som utgör grunden för en personcentrerad vård- och omsorg med god kvalitet. Där finns samlad information om i vilken ordning arbetsuppgifter ska utföras, vem som gör vad och hur vi ska arbeta tillsammans. Under året har också årshjul för kvalitet- och patientsäkerhetsarbetet utvecklats i syfte är att skapa en tydligare röd tråd för arbetet som vid årets slut generar kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse. Årshjul med instruktioner och nödvändigt stödmaterial för enhetschefer inom funktionsstöd, äldreomsorg och hälso- och sjukvård finns nu tillgängligt i det digitala ledningssystemet.

Fast omsorgskontakt

Fast omsorgskontakt är införd i hemtjänsten. Rutiner och uppdragsbeskrivningar är framtagna för att förtydliga ansvarsområdet fast omsorgskontakt för både medarbetare och för brukare. Utveckling av fast omsorgskontakt är pågående och ska följas upp kontinuerligt. Socialstyrelsens vägledning om fast omsorgskontakt i hemtjänsten publicerades den 28 april. Vård- och omsorgsförvaltningen har fortsatt arbetet under året med utgångspunkt i dessa.

Digitalisering

Vård- och omsorgsnämnden beslutade den 31 augusti om införande av digital tillsyn inom äldreomsorgen med start inom hemtjänsten. En plan för införandet finns framtagen men till följd av att nödvändig teknisk utrustning inte kunna levereras inleds breddinförandet först i början av 2024.

Under året har det i ett länsgemensamt projekt med samtliga länets kommuner och region tagits fram en länsgemensam digitaliseringsstrategi för socialtjänst med angränsande hälso- och sjukvård i Sörmland. Strategin har antagits av länsstyrgruppen. Syftet med digitaliseringsstrategin är att driva på samverkan genom att lyfta fram viktiga fokusområden för digitaliseringsarbetet i länet. Detta för att Sörmland ska nå såväl de regionala målen som de nationella målen. Strategin ska betraktas som styrande för länsgemensam verksamhetsutveckling med digitalt stöd, samt stödande vid framtagande av lokala styrdokument hos respektive huvudman.

Tillsammans med länets samtliga kommuner pågår ett arbete med att upphandla ett länsgemensamt verksamhetssystem för socialtjänsten i Sörmland. Under året har ett arbete med informationsinsamling pågått.

Bemanning

Den 1 oktober 2023 genomfördes en förändring gällande dygns- och veckovila som påverkar förvaltningens schemaläggning. Som huvudregel gäller att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Effekterna av förändringarna bedöms vara en minskad möjlighet till flexibilitet och delaktighet i schemaläggningen för medarbetarna. De ekonomiska effekterna av förändringarna är svåra att förutsäga. Som en åtgärd för att bemöta detta och för att ge bättre förutsättningar gällande schemaläggning och bemanningsplanering genomfördes under våren utbild-

ningsinsats till chefer och andra nyckelfunktioner inom schema och bemanning. Utbildningen var också en viktig del för det fortsatta arbetet med heltid som norm, minskade delade turer och minskning av andelen timvikarier i verksamheterna. Parallellt med utbildningsinsatsen har arbete pågått med att ta fram en bemanningshandbok utifrån de nya bestämmelserna i kombination med de politiska målen och gällande avtal.

Hållbarhet

Utgångspunkt i arbetet med hållbarhet tas i de globala målen i FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling. Denna lyfter 17 hållbarhetsmål utifrån tre dimensioner; ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Hållbarhetsmålet *God hälsa och välbefinnande* som innebär att *säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar* är central för nämndens verksamheter och ligger i grunduppdraget. En utmaning som till viss del funnits under året och förväntas de kommande åren är att upprätthålla en god kompetensnivå hos personalen för att möta behovet hos medborgarna. Detta då antalet medborgare i behov av insatser ökar för varje år medan antalet som har tillräcklig kompetens för vårddyrket inte öka i samma omfattning. En utmaning är också att sjukfrånvaron hos medarbetarna legat kvar på ungefär samma höga nivå som tidigare. Sjukfrånvaro för ordinarie personal innebär att fler vikarier behöver tas in i verksamheten. Åtgärder för att möta dessa utmaningar har satts in under året och redovisas under respektive målområde.

Under åren före 2023 pågick ett intensivt arbete för att förhålla sig till Covid -19 vilket innebar stora utmaningar för förvaltningen. Under 2023 har hanteringen blivit en del av det normala och utmaningarna med smitta i form av covid, influensa eller calicivirus på enheterna har minskat.

Volymutveckling

Volymmått	Utfall 2023	Utfall 2022
Planerade hemtjänsttimmar per månad, intern regi	19 400	17 700
Planerade hemtjänsttimmar per månad, extern regi	5 300	5 500
Belagda platser på särskilt boende för äldre	304	308
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	5 015	5 470
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, externt utförd	25 959	28 096
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	298	395
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	4 128	3 840
Belagda platser på LSS-boende	155	142
Belagda platser på särskilt boende socialpsykiatri	19	15
Externa placeringar LSS	6	6
Externa placeringar SoL	3	6
Brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	270	267
Brukare med arbete/sysselsättning inom SoL per månad	42	43
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 541	1 383

Kommentar till volymutveckling

Volymmått som anges i timmar är ett snitt per månad under angiven period. Volymmått som anger belagda platser eller externa placeringar anger antalet i den sista månaden i angiven period.

Antalet planerade timmar inom hemtjänsten har ökat i jämförelse med föregående år och förväntas utifrån befolkningsprognoser fortsätta öka de kommande åren.

Gällande belagda platser för särskilt boende äldre har ingen förändring i antalet tillgängliga platser skett under året. Vid mättillfället fanns fyra platser som var ej belagda. Platserna förväntades bli belagda strax efter mättillfället.

Antalet ärenden inom personlig assistans varierar naturligt mellan åren och totalt sett har det varit färre antal ärenden jämfört med föregående år. Detta gör att även antalet timmar totalt sett har minskat. Minskningen gäller såväl internt som externa utförd personlig assistans.

Antalet platser inom socialpsykiatrin har ökat i samband med att ett nytt boende, Villagatan, öppnats. I samband med detta kunde också ett antal externa placeringar få en boendeplats. Därav minskningen av externa placeringar mellan åren.

Efter en tid av minskningar gällande beviljade timmar i boendestöd har det nu åter skett en ökning. Utifrån tidigare undersökningar av målgruppen framgår det att det kan finnas en grupp som har behov av insatsen men som inte sökt insatsen. Efter pandemin har det kommit in fler ansökningar.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning

Arbetet med planerade aktiviteter utifrån de mål och uppdrag som anges i vård- och omsorgsnämndens plan med budget har i stort gått enligt plan och större delen av det som planerats har kunnat genomföras under året. I uppföljningen av indikatorer som kopplats till respektive resultatmål är resultatet något blandat och visar på att målen uppfyllts helt eller delvis inom äldreomsorgens verksamheter medan brukarnöjdheten inom funktionsstöds verksamheter ligger under den satta målnivån. Verksamhetsområdet behöver arbeta vidare med att analysera resultatet för att kunna sätta in rätt åtgärder för en ökad nöjdhet.

I de fall resultatmålen berör fler nämnder än vård- och omsorgsförvaltningen är bedömningen av måluppfyllelse avgränsad till den egna verksamhetens bidrag till respektive mål.

För helåret 2023 redovisar vård- och omsorgsförvaltningen en positiv avvikelse mot budget på 9 558 tkr. På verksamhetsnivå finns såväl enskilda enheter och särskilda poster som avviker mot budget, både i negativ och positiv riktning. En stor del av den positiva avvikelsen avser senare öppning av verksamhet. Gruppbostad och dagliga verksamhet i Hämplingen på Fortunagatan, samt nya boendet inom socialpsykiatrin på Villagatan har öppnat senare än planerat. Andra delar som påverkat resultatet positivt är lågt utfall på övriga kostnader, samt senare start av digital tillsyn. Retroaktiv intäkt gällande personlig assistans samt vakanser på chefsnivå har också bidragit till en positiv avvikelse.

Målbedömning resultatmål

Kommunplanen 2023-2026 innehåller sju övergripande mål samt ett antal resultatmål som följs upp i delårsrapporter och årsredovisningar under mandatperioden. Flertalet resultatmål berör mer än en nämnd/bolag. Varje nämnd/bolag gör en bedömning av den egna verksamhetens bidrag till måluppfyllelsen för resultatmålet.

Nedan redovisas vård- och omsorgsnämndens bedömning av resultatmålen. Som stöd för att bedöma måluppfyllelsen finns fastställda indikatorer med riktvärden. Målbedömningen ska även vara genusmedveten, vilket bland annat innebär att en positiv utveckling måste ses oavsett kön för att målet ska anses uppnått där så är relevant. Målbedömningen anges med en färgsymbol:

- Grön cirkel visar att målet uppnås eller överträffas
- Gul romb visar att målet uppnås delvis
- Röd kvadrat visar att målet inte uppnås
- Svart streck visar att målet inte kan bedömas

Bedömningen har gjorts med stöd av det senast tillgängliga utfallet för indikatorerna samt om nödvändigt annan relevant information. Utfallet för indikatorerna redovisas i bilaga.

För varje resultatmål visas även till vilket eller vilka hållbarhetsmål enligt Agenda 2030 som målet har en koppling.

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Ökad sysselsättning och egen försörjning Huvudansvar: VIAN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 1. Ingen fattigdom 5. Jämställdhet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p>	●	<ul style="list-style-type: none"> • Handledarorganisationen har utvecklats. • Elever tas emot löpande på praktik vilket har lett till sommarvikariat och timanställningar. • Delaktiga i projekt Framtidssteget. • Praktikanter från högskolor/universitet samt utbildningstjänster.

Ökad trygghet & säkerhet

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Ökad beredskap för samhällsstörningar Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen 13. Bekämpa klimatförändringen</p>	●	<ul style="list-style-type: none"> • Vård- och omsorgsförvaltningen har rekviderat statsbidrag för år 2023, som syftar till att stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Arbetet med att revidera förvaltningens krisledningsplan har genomförts i samarbete med kommunledningsförvaltningen.

Skola & utbildning för framtiden

Trygg omsorg & vård

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Ökad nöjdhet med hemtjänsten Huvudansvar: VON Medansvar: STN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> • Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten är införd. • Hemtjänstcafé med underhållning. • Handlingsplaner på enhetsnivå utifrån brukarenkät och enhetsundersökning. • Fortsatt arbete med värdegrund och bemötande. • Brukarundersökningen visar på nöjdhet på samma nivå som tidigare, fortsatt något över riket.
<p>Ökad nöjdhet med särskilt boende för äldre Huvudansvar: VON Medansvar: STN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>	●	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete med kontaktperson. • Aktiviteter utifrån brukares förmåga och önskemål. • Handlingsplaner utifrån brukarenkät och enhetsundersökning. • Fortsatt arbete med värdegrund och bemötande. • Ökad nöjdhet i brukarundersökningen.

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Ökad nöjdhet med verksamheterna inom området funktionsstöd</p> <p>Huvudansvar: VON</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerliga kvalitetsråd. • Utveckling av introduktionen för nya vikarier med tidigare inskolning och introduktionsdagar med utbildning. • Arbete med etiska dilemman i samband med APT. • Genomfört brukardialoger inom såväl boende-verksamhet som inom daglig verksamhet. • Habiliteringsersättningen för personer med beslut om daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL) har höjts och därmed likställts med den för personer med beslut enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). • Generellt en försämring i resultatet från årets brukarundersökning där den satta målnivån inte uppnås. Inom merparten av verksamheterna ligger resultatet dock i paritet med snittet i riket.
<p>Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg</p> <p>Huvudansvar: VON</p> <p>Medansvar: KULN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p> <p> 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Hemtjänstcafé med underhållning. • Träffpunkt Igelkotten - mötesplats för medborgare med hemtjänstinsats, där möjlighet till att lära sig hantera Ipads samt Ipads för utlåning. • Funkisyran genomfördes under augusti med god uppslutning. Aktiviteten genomfördes i samarbete med Studieförbundet och kulturförvaltningen. • Framtagande av detaljerade planeringar för aktiviteter på grupp och individnivå. Aktiviteter planeras utifrån brukares förmåga och önskemål. • Särskilt sommarprogram med aktiviteter har genomförts inom funktionsstöds verksamheter. • Försämrat resultat gällande brukares nöjdhet med aktiviteter inom särskilt boende för äldre. • Förbättrat resultat gällande brukares nöjdhet med möjligheterna att komma utomhus på särskilt boende äldre.
<p>God patientsäkerhet inom vård och omsorg</p> <p>Huvudansvar: VON</p> <p> 2. Ingen hunger</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av arbetet med att sammanställa skador och vårdskador i hemsjukvården i samverkan med närvården och vårdcentral. • Arbete med att säkra rutiner för att säkerställa god och säker vård i det interna vårdplaneringsarbetet kopplat till reviderad läns gemensam riktlinje. • Revidering av och arbete med handlingsplan utifrån IVO:s tillsyn av medicinsk vård- och behandling vid särskilda boenden för äldre. • Revidering av samtliga samverkansdokument mellan kommunerna i Sörmland och Region Sörmland pågår inom ramen för nära vård. • Arbete med Sveriges kommuner och regioners <i>analysverktyg för stärkt patientsäkerhet</i>. • Hygienutbildning har genomförts för enhetschefer och hygienombud. • Försämrat resultat gällande följsamhet till basala hygien- och klädregler.

Resultatmål	2023	Kommentar
Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar Huvudansvar: SOCN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON 3. Hälsa och välbefinnande 16. Fredliga och inkluderande samhällen		<ul style="list-style-type: none"> Genomfört insatser för att öka kännedomen om modellen kommunal samverkan för barn i behov av komplexa insatser.

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Resultatmål	2023	Kommentar
Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, SOCN, VON 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet		<ul style="list-style-type: none"> Funkisyran genomfördes under augusti med god uppslutning. Aktiviteten genomfördes i samarbete med Studieförbundet och kulturförvaltningen. Genomfört detaljerade planeringar för aktiviteter på grupp- och individnivå. Brukare inom funktionsstöd som har svårighet med att bryta rutiner har erbjudits sysselsättning även under semesterveckorna.
Ökad nöjdhet med måltiderna och minskad risk för undernäring i äldreomsorgen Huvudansvar: STN Medansvarig: VON 2. Ingen hunger 3. Hälsa och välbefinnande		<ul style="list-style-type: none"> Kommungemensam rutin för att förebygga, upptäcka och behandla undernäring har reviderats utifrån Socialstyrelsens nya föreskrifter. Sjuksköterskor och rehabpersonal har fått utbildning i rutinen och om nutrition för äldre. Måltidsombud från alla avdelningar på kommunens särskilda boenden för äldre har fått fördjupad utbildning i måltidsmiljö. Under hösten har all omvårdnadspersonal på vård- och omsorgsförvaltningen fått utbildning inom ramen för Äldreomsorgslyftet. Dietist har föreläst om måltiden och hälsan, med inriktning mot att förebygga undernäring. Högre andel svarar att måltiderna är en trevlig stund på dagen. Förbättrat resultat och uppnådd målnivå gällande utförda åtgärder vid risk för undernäring.

Klimatsmart & hållbar kommun

Resultatmål	2023	Kommentar
Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 13. Bekämpa klimatförändringen		<ul style="list-style-type: none"> Samverkar med service- och teknikförvaltningen inför upphandling av nya bilar och ser i samband med det över antalet.
Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 7. Hållbar energi för alla 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringen		<ul style="list-style-type: none"> Utbyte av fönster till nya energifönster på Upplandsgatan. Översyn elavtal i verksamheterna.

Resultatmål	2023	Kommentar
Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 6. Rent vatten och sanitet för alla 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion		<ul style="list-style-type: none"> I samband med renoveringar och nybyggnationer sker återbruk av inventarier i den mån det är möjligt.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Resultatmål	2023	Kommentar
Högt medarbetarengagemang Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		<ul style="list-style-type: none"> Handlingsplaner utifrån resultatet medarbetarundersökningen. Värdegrundsarbete. Utbildning i bemanningsakademien för chefer och nyckelpersoner inom bemanning. Fler enheter uppger att de kunnat minska andelen delade turer.
Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 3. Hälsa och välbefinnande		<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt arbete med metoden tjänstedesign inom verksamhetsområdet funktionsstöd. Aktivt fortsatt arbete utifrån den satsning som gjorts tillsammans med Feelgood inom äldreomsorgen. Handlingsplaner utifrån resultatet i medarbetarundersökningen. Chefsforum tillsammans med HR med inriktning halverad sjukfrånvaro där erfarenheter delades och åtgärder på individ- och gruppnivå togs fram. Insatser på individ- och gruppnivå som påbörjats skiljer sig mellan enheter utifrån behov. Start av nytt arbetssätt för systematiskt återkommande uppföljning och analys av sjuktal, rehabilitering samt arbetsskador- och tillbud på enhetsnivå. Med hjälp av statsbidraget "främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg" har vård- och omsorgsförvaltningen genomfört en utbildning för kunskapshöjning och implementering av friskfaktorer. Den totala sjukfrånvaron oförändrad i jämförelsen med föregående år.
God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet		<ul style="list-style-type: none"> Utbildning för all personal i personcentrerat förhållningsätt och värdegrund.

Ekonomisk ställning

Driftredovisning

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Budget-avvikelse 2023
Förvaltningsgemensamt	-17 013	-24 016	-35 523	18 510
Förvaltningskontor	-228 762	-208 872	-219 388	-9 374
Hälso- och sjukvård	-80 359	-75 297	-75 242	-5 117
Äldreomsorg	-308 457	-287 516	-306 112	-2 345
Funktionsstöd	-232 833	-207 669	-240 717	7 884
Summa	-867 424	-803 370	-876 982	9 558

Kommentar

För helåret 2023 redovisar vård- och omsorgsförvaltningen en positiv avvikelse mot budget på 9 558 tkr. På verksamhetsnivå finns såväl enskilda enheter och särskilda poster som avviker mot budget, både i negativ och positiv riktning. En stor del av den positiva avvikelsen avser senare öppning av verksamhet både gruppboenden och dagliga verksamheten i Hämplingen på Fortunagatan, samt nya boendet inom socialpsykiatri på Villagatan. Andra saker som också påverkat resultatet positivt är lågt utfall på övriga kostnader, samt senare start med digital tillsyn, retroaktiv intäkt gällande personlig assistans samt vakanser på chefsnivå.

Förvaltningsgemensamt (Övergripande kostnader och nämnd) redovisar en positiv avvikelse på 18 510 tkr mot budget. Den positiva avvikelsen beror på bland annat lågt utfall på gemensamma kostnader (tex. skyddsutrustning), sen start med digital tillsyn och vakant verksamhetschefstjänst under första halvåret. Den största delen av den positiva avvikelsen avser budget för ökade timmar inom hemtjänst. Avvikelsen för dessa kostnader ligger på förvaltningskontoret. Även en retroaktiv intäkt som avser tidigare år har påverkat resultatet positivt.

Förvaltningskontoret (Myndighet, bemanningsenhet och verksamhetsstöd) redovisar en negativ avvikelse på -9 374 tkr mot budget. Den största delen av den negativa avvikelsen förklaras av att volymen för hemtjänsttimmar har ökat, främst de timmar som utförs i egen regi. Även extern personlig assistans, kostnaden för hjälpmedel och IT-kostnader avviker negativt mot budget. Kostnaden för färdtjänst har minskat något vilket ger en positiv avvikelse mot budget.

Hälso- och sjukvård redovisar totalt en negativ avvikelse mot budget på - 5 117 tkr. Det beror på att kostnaden för bemanningssjuksköterskor överstiger kostnaden för vakant personal då främst sjuksköterskor.

Äldreomsorg (Särskilt boende, hemtjänst, larm- och nattpatrull) redovisar totalt en negativ avvikelse på -2 345 tkr mot budget. Hemtjänst som utförs i egen regi har ett negativ avvikelse. Flera enheter är på rätt väg, men det finns fortfarande problem med hög sjukfrånvarokostnad relaterat till korttidsfrånvaro. Jämfört med tidigare år så visar dock hemtjänst i egen regi ett förbättrat resultat.

Särskilt boende har en positiv avvikelse mot budget som till största del förklaras av lokalkostnader och personalkostnader. Under året har vissa vakanser funnits för enhetschefer, vilket ger ett positivt utfall, avvikelsen på lokaler avser hyresrabatter under renoveringsprocessen.

Funktionsstöd (Grupp- och serviceboende, daglig verksamhet, barn- och ungdom, socialpsykiatri, personlig assistans, avlösare) redovisar en positiv avvikelse på +7 884 tkr mot budget.

Den största positiva avvikelsen inom verksamheten avser senare öppning av ny gruppbofastad och daglig verksamhet, samt Villagatan inom Socialpsykiatrin. Även tomma platser under året inom grupp- och servicebostäder har påverkat resultatet positivt. Personlig assistans har för första gången på flera år en positiv avvikelse mot budget. Kontinuerlig kontroll av beslut har gett resultat och medfört positiva effekter.

Statsbidrag

Under år 2023 har vård och omsorgsförvaltningen beviljats 14 573 tkr i statsbidrag. Där den största delen avser *Äldreomsorgslyftet*. Av de beviljade medlen har 335 tkr, avseende *Hållbart arbetsliv* och *Habiliteringsersättning*, inte använts och kommer därför att betalas tillbaka.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, nettoresultat (tkr)				
Huvudprojekt	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Färdigställs år/mån
Inventarier Säbo, Strandgården	0	100	100	2023/12
Inventarier Säbo, Norrgläntan	0	1 953	1 953	Ombudgeteras till 2024
Inventarier Hämplingen, gruppbofastad LSS	29	800	771	2023/12
Inventarier Hämplingen, dagverksamhet	36	900	864	2023/12
Renoveringsbehov LSS-bostad Jägaregatan	114	500	386	2023/12
Inventarier i brukarmiljö	1 294	1 300	6	2023/12
Summa	1 473	5 553	4 080	

Kommentar

Lågt utfall på investeringar under 2023. Det förklaras till största del av att inköp av inventarier till Norrgläntans säbo kommer ske under 2024 och därav behöver denna investeringsbudget ombudgeteras. En annan förklaring till avvikelsen är att Hämplingens nya gruppbofastad och dagligverksamhet enbart behövt nyttja en liten del av årets budget.

Väsentliga personalförhållanden

Personalkostnader & personalstyrka

Antalet årsarbetare har ökat i jämförelse med föregående år. Ökningen förklaras främst av en ökning av platser inom såväl äldreomsorg som funktionsstöd. Det har också skett volymökningar inom hemtjänst och boendestöd. Ökningen av antal platser inom särskilt boende äldre skedde under föregående år men har under 2023 fått helårseffekt. Inom funktionsstöd startades ny gruppobostad under föregående år som under 2023 fått helårseffekt och under 2023 har ytterligare enheter startats inom gruppobostad LSS, socialpsykiatri samt inom daglig verksamhet LSS.

Andelen timvikarier har totalt sett varit högre än tidigare år. Till viss del kan det förklaras utifrån flera utbildningsinsatser under året. Kostnaden för inhyrd personal gäller främst sjuksköterskor och där har antalet inhyrda sjuksköterskor varit högt under vår och sommar men har sjunkit under hösten efter framgångsrika rekryteringsåtgärder.

Nyckeltal	Mätdatum	2023	Kvinnor 2023	Män 2023	2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-31/12	680 247 tkr			615 610 tkr		
Lönekostnader som andel av verksamhetskostnaderna (%)	1/1-31/12	60%			60%		
Kostnad övertid inkl mertid, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/12	0,8%			1,2%		
Kostnad inhyrd personal, tkr	1/1-31/12	17 712 tkr			17 771 tkr		
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/12	1 296,7	1 044,1	252,6	1 252,8	1 018,7	234,1
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/12	15,7%	14,6%	20,6%	14,7%	13,2%	21,4%
Månadsanställda, antal	30/11	1 230	1 003	224	1 163	960	203
Tillsvidareanställda, andel av månadsanställda (%)	30/11	95,9%	96,1%	94,7%	97,9%	97,8%	98,5%
Visstidsanställda, andel av månadsanställda (%)	30/11	4,2%	3,9%	5,3%	2,1%	2,2%	1,5%

Medarbetarskap & ledarskap

Arbetet under året har grundat sig i handlingsplaner som tagits fram utifrån resultaten i den medarbetarundersökning som gjordes under 2022. Insatserna har skilt sig mellan enheter utifrån just den enhetens behov och resultat. Särskilt fokus på förvaltningsnivå utifrån 2022 års undersökning var arbete med målstyrning vilket också är den del som ökat i undersökningen för 2023. Totalt svarar nu 90 % av medarbetarna att det stämmer ganska eller mycket bra på frågan om de är väl insatta i arbetsplatsens mål. Gällande frågan om jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete är den siffran 95,5%. Dessa båda frågor ligger till grund för höjningen av delindex styrning.

Delindex motivation och ledarskap har sjunkit 0,1 och där är det ytterst små förändringar som ligger bakom sänkningen. En av frågorna att arbeta vidare med är om min chef visar uppskattning för mig som medarbetare. Den har minskat från 4,0 till 3,9. Totalt 13,5% svarar att det stämmer ganska eller mycket dåligt.

Nyckeltal	Mätdatum	Kvinnor		Män	
		2023	2022	2023	2022
Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt	april	4,1	4,1	4,2	4,2
HME delindex motivation	april	4,1	4,1	4,2	4,2
HME delindex ledarskap	april	4,1	4,1	4,2	4,2
HME delindex styrning	april	4,2	4,1	4,2	4,2

Kompetensförsörjning & kompetensutveckling

Andelen månadsanställda som väljer att arbeta heltid har ökat kontinuerligt sedan införandet av heltid som norm och utvecklingen fortsätter i samma riktning. Skillnaden mellan män och kvinnor som arbetar heltid minskar men är fortsatt stor.

Under året har ett utvecklingsarbete gjorts för att förbättra processerna kring sommarrekrytering inom både verksamhetsområdet funktionsstöd och äldreomsorg. De nya processerna har fungerat väl och fortsätter under det kommande året.

Gällande legitimerad personal har det under en längre tid varit nödvändigt med hyrsjuksköterskor. Under slutet av förra året och under detta år har verksamheten arbetat med nya sätt att rekrytera och attrahera medarbetare vilket gett resultat. Under sommaren var det fortsatt nödvändigt med ett flertal hyrsjuksköterskor men efter sommaren har antalet kunnat minska. Antalet hyrsjuksköterskor under hösten har varit tre stycken.

Äldreomsorgslyftet har under 2023 gett möjlighet till kompetensutveckling genom utbildningar till undersköterska, specialistundersköterska och språkbudsutbildare. Det gör att förvaltningen har kunnat bibehålla en hög nivå av andelen tillsvidareanställda undersköterskor inom äldreomsorgen.

Det har också genomförts ytterligare kompetensutvecklande insatser genom webbutbildning i personcentrerat bemötande, förflyttningsteknik, handledarutbildning, NEWS 2 och/eller Diabetesutbildning. Under hösten har det även genomförts 1,5 dagars utbildning för all fast omvårdnadspersonal i kommunikation, dokumentation, värdegrund, nära vård, måltiden och hälsan, suicidprevention/psykisk ohälsa och omsorg i livets slutskede. De senare har genomförts via intern kompetens.

Antalet tillsvidareanställda som slutat på egen begäran eller som gått i pension har varit lägre än föregående år men det är också en siffra som kan variera stort och det går inte att se ett mönster över tid i denna minskning.

Nyckeltal	Mätdatum	Kvinnor		Män			
		2023	2023	2023	2023		
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	30/11	74,8%	71,7%	88,6%	72,2%	68,5%	89,7%
Månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid, andel (%)	30/11	23,8%	27,1%	9,5%	26,7%	30,3%	9,5%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	30/11	77,2%	77,5%	73,4%	76,8%	77,2%	71,1%
Tillsvidareanställda med ledningsansvar som slutat på egen begäran, antal	1/12-30/11	7			7		
Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	1/12-30/11	61	50	11	76	66	10
Tillsvidareanställda som gått i pension, antal	1/12-30/11	15	14	1	38	37	1
Månadsanställda som är 65 år eller äldre, antal	30/11	42	41	1	39	38	1

Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö

Under året har det inom verksamhetsområdet funktionsstöd skett ett fortsatt arbete utifrån metoden tjänstedesign som innebär att medarbetarna aktivt är en del i att utveckla metoder för att arbeta med insatser för att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron. Inom äldreomsorgen har arbetet fortsatt utifrån den särskilda satsning som under 2022 inleddes tillsammans med Feelgood.

Grunden för det övriga arbete som har skett har varit resultaten i medarbetarundersökningarna där insatser och handlingsplaner tagits fram per enhet utifrån de behovs som föreligger just där.

Som stöd till chefer i arbetet med ett hållbart arbetsliv och god arbetsmiljö har förvaltningen gemensamt genomfört chefsforum tillsammans med HR med inriktning halverad sjukfrånvaro. Där delades erfarenheter och åtgärder på individ- och gruppnivå togs fram. Under hösten har ett nytt arbetssätt för systematiskt återkommande uppföljning och analys av sjuktal, rehabärenden samt arbetsskador- och tillbud på enhetsnivå påbörjats.

Med hjälp av statsbidraget "främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg" har vård- och omsorgsförvaltningen genomfört en utbildning för kunskapshöjning och implementering av friskfaktorer.

Sett till utfallet så är den totala sjukfrånvaron oförändrad i jämförelse med föregående år. Det har skett en förskjutning där korttidssjukskrivningarna minskat samtidigt som de längre sjukskrivningarna har ökat i omfattning. Nästan hälften av den totala sjukfrånvaron utgörs nu av medarbetare som har eller har haft en sjukfrånvaro längre än 60 dagar.

Nyckeltal	Mätdatum	Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	
		2023	2023	2023	2023	2022	2022	2022	2022
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/12	2,6%				3,1%			
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-30/11	10,1%	10,8%	7,5%	10,1%	10,6%	8,1%		
Sjukfrånvaro totalt, varav <15 dagar (%)	1/12-30/11	5,1%	5,4%	3,8%	5,4%	5,6%	4,7%		
Sjukfrånvaro totalt, varav 15-90 dagar (%)	1/12-30/11	1,8%	2,1%	0,9%	1,6%	1,8%	0,7%		
Sjukfrånvaro totalt, varav >90 dagar (%)	1/12-30/11	3,7%	4%	2,5%	3,1%	3,2%	2,8%		
Andel av totala sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande period av 60 dagar eller mer (%)	1/12-30/11	47%	48%	43%	39%	39%	40%		
Sjukfrånvaro totalt, anställda -29 år (%)	1/12-30/11	7,4%	8%	6,1%	7,2%	7,8%	5,9%		
Sjukfrånvaro totalt, anställda 30-49 år (%)	1/12-30/11	10,3%	11%	7,8%	10%	10,1%	9,4%		
Sjukfrånvaro totalt, anställda 50- år (%)	1/12-30/11	8,5%	9,2%	6,3%	11,6%	11,9%	8,7%		
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-30/11	11,3%	11,9%	8,6%	11,1%	11,5%	9,1%		
Tillsvidareanställda med upprepad sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), antal	1/12-30/11	207	164	43	255	214	41		

Förväntad utveckling

Befolkningsprognoser och det senaste årets volymförändringar tyder på en fortsatt volymökning inom framför allt hemtjänsten under det kommande året och inom särskilt boende för äldre på något längre sikt. En utredning av Igelkotten servicehus pågår just nu för att presenteras till vård- och omsorgsförvaltningens nämnd under 2024. Beroende på utfallet i utredningen kan den fortsatta boendeplaneringen inom äldreomsorgen påverkas.

Beviljade timmar inom boendestödet har ökat det senaste året, samtidigt har Region Sörmland valt att stänga ett antal vårdplatser för samma målgrupp. Detta kan på sikt leda till ett ökat behov av boendeplatser inom socialpsykiatrins verksamheter.

Äldreomsorgslyftet har under de senaste åren varit en avgörande faktor för att kunna genomföra kompetenshöjande insatser i den takt som krävs för att möta vård- och omsorgsförvaltningens behov. Regeringen har nu meddelat att äldreomsorgslyftet skall fortsätta under 2024-2026 vilket innebär att vård- och omsorgsförvaltningen kan fortsätta att kompetensutveckla vårdbiträden och undersköterskor inom äldreomsorgens verksamheter.

Bilaga: Begäran om ombudgetering av investeringsmedel

Begäran om ombudgetering av investeringsmedel från 2023 till 2024 (tkr)						
Nr	Projektbenämning	Investeringsbudget 2023	Använda investeringsmedel 2023	Avvikelse	Ombudgetering till 2024	Kommentar
970 022	Inventarier, Säbo Norrglantan	1 953	0	1 953	1 953	Senarelagt renovering. Inflytt 2024.
Summa		1 953	0	1 953	1 953	

Bilaga: Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR

I februari 2017 undertecknade Katrineholms kommun den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet enligt CEMR (Council of European Municipalities and Regions). I kommunens handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR anges vilka artiklar i CEMR-deklARATIONEN som prioriterats för 2020-2023 och vilka nämnder som ansvarar för respektive artikel. I årsredovisningen följs handlingsplanen upp genom en kortfattad rapportering av de väsentligaste åtgärderna och processerna under året med koppling till kommunens mål och åtaganden för respektive CEMR-artikel.

Artikel 6 – Bekämpa stereotyper

Handlingsplanens mål: Jämställdhets- och HBTQ-arbetet ska genomsyra kommunens personalpolitik och sätta sin prägel på all kommunal verksamhet.

Kommentar: Jämställdhetsperspektivet tas i beaktande i förvaltningens dagliga arbete och vid rekrytering. Ett trettiotal medarbetare inom funktionsstöd har i samarbete med kommunens ungdomsmottagning arbetat med att öka personalens kunskaper om hur de kan hjälpa sin målgrupp att hantera relationer, informera om den enskildes rätt till sin egen kropp och öka självkänslan. Alla enhetschefer har deltagit i utbildning ledd av Relationsvårdsteamet och Mercur. Representant för förvaltningen har regelbundet deltagit i möten med övriga förvaltningar i kommunalt jämställdhetsnätverk.

Artikel 9 – Jämställdhetsanalyser

Handlingsplanens mål: Katrineholms kommun ska vara en föregångare när det gäller jämställdhetsintegrering av styrningen och verka för att jämställdhetsperspektivet alltid är närvarande i verksamhetsförändringar samt beredningsarbetet.

Kommentar: Planering av verksamheten sker utifrån indikatorer och resultat i brukarundersökningar. Jämställdhet är en naturlig del i arbetet. En jämställdhetsanalys angående aktiviteter på särskilt boende för äldre har genomförts. Resultat i brukarundersökning, samt kontroll av ett mindre antal genomförandeplaner på en enhet visar att det finns vissa skillnader mellan kvinnor och män när det gäller utövande av aktiviteter. Samtliga aktivitetsledare i särskilt boende har intervjuats. De menar att personcentrering är grundläggande för uppdraget och att könsperspektivet är underordnat. Aktiviteter riktas ofta till det stora flertalet, men även till endast män eller kvinnor. Det är rimligt att anta att det har betydelse på olika sätt att förvaltningen övervägande bemannas av kvinnor och att det bor fler kvinnor än män i särskilt boende för äldre. Endast en aktivitetsledare och några få kulturombud är män. En högre andel manlig personal skulle förmodligen påverka utbudet av aktiviteter samt vilken information som lyfts fram som viktig i genomförandeplaner.

Artikel 15 – Social omsorg och sociala tjänster

Handlingsplanens mål: Social omsorg som utgår från individens behov och självbestämmande för ökad trygghet, god folkhälsa samt ökad egen försörjning. Lika tillgång till social omsorg och sociala tjänster.

Kommentar: Allt det arbete som utförs inom vård- och omsorgsförvaltningen utgår ifrån individens behov och självbestämmande. Värdegrundsarbete är centralt. Kontinuerligt arbete med individuella genomförandeplaner utifrån IBIC (Individens behov i centrum) ger ökade möjligheter att identifiera individuella behov och motverka ojämlikhet i utförandet av insatser. Inom funktionsstöd pågår ständigt arbete med att stärka brukares självkänsla. Medvetenhet om hur könstillhörighet påverkar val av aktiviteter på särskilt boende aktualiserades när samtliga aktivitetsledare inriktade mot särskilt boende för äldre intervjuades i samband med jämställdhetsanalys.

Artikel 17 – Vård av anhöriga

Handlingsplanens mål: Tillämpa ett genusperspektiv rörande ansvaret för vård av andra anhöriga än barn bland annat genom att motverka den stereotypa uppfattningen att vård av anhöriga i första hand är ett ansvar för kvinnor.

Kommentar: I november 2023 har totalt 76 personer pågående beslut om avlösning, 46 män och 30 kvinnor. Den avgiftsfria avlösningen ges med förenklade utredningar och det går inte se några skillnader i utredningsförfarandet. Anhörigcentralen riktar sig till alla medborgare i kommunen, oavsett kön. I fördelningen till vissa grupper har relationen den anhöriga har eller typ av problematik brukaren har betydelse för erfarenhetsutbytet med andra i liknande situation. Att mötas med likasinnade minimerar känslan av ensamhet hos anhöriga. Målsättningen på Anhörigcentralen är att aktiviteter ska vara könsneutrala utifrån anhörigas behov. Det handlar ofta om information och erfarenhetsutbyte med andra. Under året har en rad olika grupper erbjudits: samtalsgrupper, anhörigkurser med inbjudna professioner för vuxna barn/partner som vårdar/stödjer, sociala träffar, träffar för äldre anhöriga som vårdar/stödjer hemma, temaföreläsningar.

Av de som Anhörigcentralen hade kontakt med under 2023 var 21% män. Detta något lägre än 2022 då siffran var 27%. Åren innan har siffran varierat mellan 20-27 %. Av det totala antalet kontakter var 67% nya för verksamheten. Av de nya kontakterna var 24 % män. Under året har Anhörigcentralen informerat om sin verksamhet samt anhörigperspektiv i flera sammanhang. Var anhörigcentralen informerar beror delvis på var verksamheten blir inbjuden samt vilka verksamheter man samverkar med för att nå fler anhöriga. Många av verksamheterna är vård- och omsorgsverksamheter som traditionellt är kvinnodominerade. Anhörigcentralens utskick samt inlägg på sociala medier har setts över för att vara så könsneutrala som möjligt.

Artikel 22 – Könsrelaterat våld

Handlingsplanens mål: Det ska vara tryggt och säkert att leva och verka i Katrineholms kommun.

Kommentar: Tre representanter från förvaltningen har deltagit i en brottsförebyggande konferens i november. Den 22 november ägde en kraftsamlande dag för att motverka våldsutsatthet bland personer med funktionsnedsättning rum.

Bilaga: Indikatorer och riktvärden för uppföljning av resultatmålen i Kommunplan 2023-2026

Styrningen av Katrineholms kommun utgår från de mål och uppdrag för mandatperioden som anges i Kommunplan 2023-2026, som fastställdes av kommunfullmäktige i januari 2023. I kommunplanen anges resultatmål för hela mandatperioden. Kommunplanen ligger till grund för kommunens årliga övergripande plan med budget och för nämndernas planer med budget. Den är också en del av ägardirektivet till de kommunala bolagen. Resultatmålen i kommunplanen följs upp årligen i delårsrapporter och årsredovisningar.

Som stöd för att bedöma måluppfyllelsen för resultatmålen används indikatorer, det vill säga statistiska nyckeltal som visar relevanta verksamhetsresultat i förhållande till de politiskt satta resultatmålen. För varje indikator anges politiskt beslutade riktvärden. Syftet med riktvärdena är att visa vilket utfall för en indikator som krävs vid en viss tidpunkt för att det ska anses finnas stöd för att i årsredovisningen säga att resultatmålet är uppnått. Kommunstyrelsen har fastställt indikatorer och riktvärden för 2023 (KS 2023-04-26 § 106). I samband med beredningen av övergripande plan med budget 2024-2026 har några indikatorer och riktvärden för 2023 justerats av mättekniska skäl.

Utfall och riktvärde

Indikatorerna redovisas i tabellen nedan. För varje indikator redovisas utfall för de tre senaste åren samt det fastställda riktvärdet för 2023 års uppföljning (riktvärde ÅR 2023, grön kolumn). Observera att utfall ibland saknas för 2022 och/eller 2023 eftersom det finns eftersläpning i statistiken för vissa indikatorer. Ambitionen är att jämföra det fastställda riktvärdet med ett så aktuellt utfall som möjligt vid tidpunkten för sammanställningen av årsredovisningen. I kommentaren anges vilken vecka som uppdaterad statistik publiceras för indikatorer från Kolada. Årsredovisningen för 2023 färdigställs på nämnds nivå i vecka 5 och på övergripande nivå i vecka 9 2024. För vissa indikatorer uppdateras utfallet däremellan, vilket kan påverka bedömningen.

Trend

Genom trendpilar redovisas utvecklingen över tid. Trendpilarna uttrycker en värdering av utfallet jämfört med föregående mätning, det vill säga om utfallet har blivit bättre eller sämre. För vissa indikatorer innebär det att pilen pekar uppåt när utfallsvärdet ökat, till exempel när det gäller betygsresultat. För andra indikatorer betyder det att pilen pekar nedåt när utfallsvärdet ökat, till exempel arbetslöshet.

Utfallet har förbättrats.

Utfallet är oförändrat (grundregeln är att utfallet räknas som oförändrat om förändringen är mindre än 1,5%).

Utfallet har försämrats.

Utfallet kan inte jämföras över tid.

Statusbedömning

För varje indikator redovisas en statusbedömning genom färgsymboler. Bedömningen av utfallet ska vara genusmedveten, vilket innebär att utfallet alltid ska analyseras utifrån könsuppdelad statistik när det är möjligt. Av utrymmesskäl redovisas dock inte den könsuppdelade statistiken i bilagan.

Grön status får endast sättas om riktvärdet har nåtts eller överträffats, det vill säga utfallet är större än eller lika med 100 procent av riktvärdet. Bedömningen ska vara genusmedveten för de indikatorer där det är relevant. För att grön status ska få anges måste då båda följande kriterier vara uppfyllda: Riktvärdet nås totalt sett. Om riktvärdet inte nås för ett av könen ska utvecklingen jämfört med föregående utfall vara positiv för det könet.

Gul status anges om utfallet är minst 95 procent av riktvärdet men mindre än 100 procent. Gul status kan också anges om riktvärdet nås totalt sett men inte för båda könen, när det inte går att se en positiv utveckling för det kön som inte når riktvärdet.

Röd status anges om utfallet är mindre än 95 procent av riktvärdet. Röd status kan också anges om det ses en allvarlig avvikelse för något av könen, även om utfallet totalt överstiger 95 procent.

Status kan inte bedömas.

Kommentar

I kommentarsfältet anges källa för indikatorn. För indikatorer som hämtas från Kolada anges en länk med nyckeltals-ID samt preliminär vecka för nästa publicering i Kolada. Genom att klicka på länken visas utfall med jämförelser direkt i Kolada. Där finns även tillgång till könsuppdelad statistik. För övriga indikatorer anges vilken förvaltning som ansvarar för rapporteringen.

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
Tillväxt, bostäder & fler jobb	Ökad sysselsättning och egen försörjning <i>Huvudansvar: VIAN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Arbetslöshet 16-64 år (%)	9,3%	9,0%	9,1%	↘	8,0%		Källa: AF månadsstatistik
		Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare från Katrineholm som börjat arbeta eller studera	27%	36%		↗	38%		KOLADA: U40455 (v. 12) Källa: Egen undersökning i kommunen (insamlingen Kommunal arbetsmarknadsstatistik).
		Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	2,12%	1,69%		↗	2,1%		KOLADA: N31816 (v. 25) Källa: Socialstyrelsens register över ekonomiskt bistånd.
Ökad trygghet & säkerhet	Ökad beredskap för samhällsstörningar <i>Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Invånare som uppger att de har en tillräcklig hemberedskap för att klara sig utan samhällets hjälp i mer än en vecka, andel	-	-	35,7%	—	19%		Källa: Tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning. Nytt mått 2023.
		Medarbetare som uppger att de har en tillräcklig hemberedskap för att klara sig utan samhällets hjälp i mer än en vecka, andel	-	-	-	—	19%	—	Källa: Enkät riktad till kommunens medarbetare. Ingen enkät genomförd under 2023.
Trygg omsorg & vård	Ökad nöjdhet med hemtjänsten <i>Huvudansvar: VON Medansvar: STN</i>	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	-	88%	87%	→	90%		KOLADA: U21468 (v. 40) Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.
		Ökad nöjdhet med särskilt boende för äldre <i>Huvudansvar: VON Medansvar: STN</i>	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	-	78%	83%	↗	80%	
	Ökad nöjdhet med verksamheterna inom området funktionsstöd <i>Huvudansvar: VON</i>	Brukarbedömning gruppboendest LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	88%	-	80%	↘	88%		KOLADA: U28519 (v. 49) Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.
		Brukarbedömning serviceboendest LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	92%	-	79%	↘	92%		KOLADA: U28526 (v. 49) Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.
		Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	88%	-	85%	↘	88%		KOLADA: U28533 (v. 49) Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
		Brukarbedömning boendestöd SoL - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	91%	-	72%	↘	91%		KOLADA: U26421 (v. 49) Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.
	Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg <i>Huvudansvar: VON Medansvar: KULN</i>	Brukare som svarar att de är ganska/mycket nöjda med de aktiviteter som erbjuds på sitt särskilda boende för äldre, andel (%)	-	67%	62%	↘	69%		KOLADA: U23470 (v. 40) Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.
		Brukare i särskilt boende för äldre som svarar att de upplever att möjligheterna att komma utomhus är ganska/mycket bra, andel (%)	-	64%	69%	↗	66%		KOLADA: U23469 (v. 40) Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.
	God patientsäkerhet inom vård och omsorg <i>Huvudansvar: VON</i>	Personal inom vård och omsorg som följer basala hygienrutiner och klädregler, andel (%)	78%	73%	69%	↘	75%		Källa: Vård- och omsorgsförvaltningen
		Personer i särskilt boende som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts, andel (%)	55%	61%			65%		KOLADA: U23433 (v. 8) Källa: Senior Alert
		Personer i ordinärt boende med hemsjukvård som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts, andel (%)	-	-			50%		KOLADA: U21432 (v. 8) Källa: Senior Alert
	Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar <i>Huvudansvar: SOCN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON</i>	Informationstillfällen av socialsekreterare i verksamheter som har anmälningsskyldighet, antal enheter	9	5	19	↗	25		Källa: Socialförvaltningen
		Föräldrastödsutbildning, antal utbildade föräldrar	-	86	42	↘	100		Källa: Socialförvaltningen
		Besök på familjecentralens öppna förskola	2 157	6 568	7 454	↗	8 000		Källa: Bildningsförvaltningen.
		HVB-placerade barn och unga (0-20 år), antal vårdtygn	-	-	10 073	—	8 700		Källa: Socialförvaltningen
Attraktiva & hälso-främjande livsmiljöer	Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter <i>Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, BIN,</i>	Könsfördelning besök på Perrongens fritidsverksamhet, andel flickor/kvinnor (%)	30%	30%	32%	↗	32%		Källa: Kulturförvaltningen
		Könsfördelning besök på Lyckliga Gatornas fritids- och	-	47%	46%	↘	50%		Källa: Kulturförvaltningen

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar	
	KULN, SOCN, VON	lovverksamhet, andel flickor (%)								
		Könsfördelning deltagartillfällena 7-20 år idrottsföreningar med LOK-stöd, andel flickor/kvinnor (%)	38,2%	38,3%		→	39%		Komponentdata till KOLADA: U09800 (v. 48) Källa: Beräkning baserad på statistik från Riksidrottsförbundet	
		Barn och unga på Norr som är aktiva i en idrottsförening, andel (%)	17%	20%		↗	20%		Källa: Riksidrottsförbundet . Norr var det RegSO-område inom kommunen där lägst andel barn och unga var aktiva i en idrottsförening 2021.	
	Ökad nöjdhet med måltiderna och minskad risk för undernäring i äldreomsorgen <i>Huvudansvar: STN Medansvarig: VON</i>	Brukare som svarar att maten smakar ganska/mycket bra på sitt särskilda boende för äldre, andel (%)	-	63%	71%	↗	72%		KOLADA: U23467 (v. 40) Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.	
		Brukare som svarar att måltiderna på sitt särskilda boende för äldre oftast/alltid är en trevlig stund på dagen, andel (%)	-	63%	65%	↗	66%		KOLADA: U23468 (v. 40) Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.	
		Personer med biståndsbedömd matdistribution som anger att maten smakar ganska/mycket bra, andel (%)	-	-	82%	→	80%		Källa: Service- och teknikförvaltningen	
		Riskbedömningar med bedömd risk för undernäring som har en utförd förebyggande åtgärd, andel (%)	73%	67%	71%	↗	70%		Källa: Vård- och omsorgsförvaltningen Senior Alert	
	Klimatsmart & hållbar kommun	Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter <i>Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	73,8%	81,8%		↗	85%		KOLADA: U00502 (v. 16) Källa: Miljöfordon syd. Inkluderar personbilar samt lätta lastbilar i kommunorganisationen, ej tunga lastbilar.
			Kommunens förbrukning av fossilt bränsle, antal liter diesel och bensin	135 037	95 071	96 600	↘	90 000 l		Källa: Service- och teknikförvaltningen. Mäter all förbrukning, även arbetsmaskiner och tunga fordon.
		Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna <i>Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Minskad energiintensitet (el och värme) i kommunala verksamhetslokaler som förvaltas av KFAB jämfört med basår 2007, (kWh/m2)	-	26,5%	33,7%	↗	27%		Källa: KFAB
Energianvändning per gatubelysning, kWh/ljuspunkt			240,2	242,6		→	240		KOLADA: U07426 (v. 18) Källa: Gatustatistik	
Minskat avfall och ökad återanvändning och		Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	438	435		→	430		KOLADA: U07801 (v. 45) Källa: Avfall Sverige.	

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
	Återbruk <i>Huvudansvar: KS/SBF</i> <i>Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	47%	46%		↘	48%		KOLADA: U07414 (v. 45) Källa: Avfall Sverige.
		Återbruk genom Fritidsbanken, antal utlån		9 945	15 051	↗	10 500		Källa: Viadidakt
		Återbruk genom Bytestorget, beräknad besparing genom att kommunens förvaltningar återbrukar t.ex. möbler istället för att köpa nytt (mnkr)		4 mnkr	5,6 mnkr	↗	6 mnkr		Källa: Viadidakt
Hållbart arbetsliv & effektiv organisation	Högt medarbetar-engagemang <i>Huvudansvar: KS/KLF</i> <i>Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt	80	81	81	→	81		KOLADA: U00200 (löpande) Källa: Kommunens medarbetarundersökning
		Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare <i>Huvudansvar: KS/KLF</i> <i>Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Sjukfrånvaro totalt (%)	7,8%	8,5%	8,5%	→	7%	
	God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen <i>Huvudansvar: KS/KLF</i> <i>Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Tillsvidareanställda med upprepad sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), andel (%)	-	20,3%	16,4%	↗	18%		Källa: Personalsystemet
		Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	89,0%	-	81,6%	→	89%		KOLADA: N00640 (v. 51) Källa: SCB medborgarundersökning. Förändringen jämfört med 2021 är inte statistiskt säkerställd.
		Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	76%	-	72,1%	→	76%		KOLADA: N00647 (v. 51) Källa: SCB medborgarundersökning. Förändringen jämfört med 2021 är inte statistiskt säkerställd.